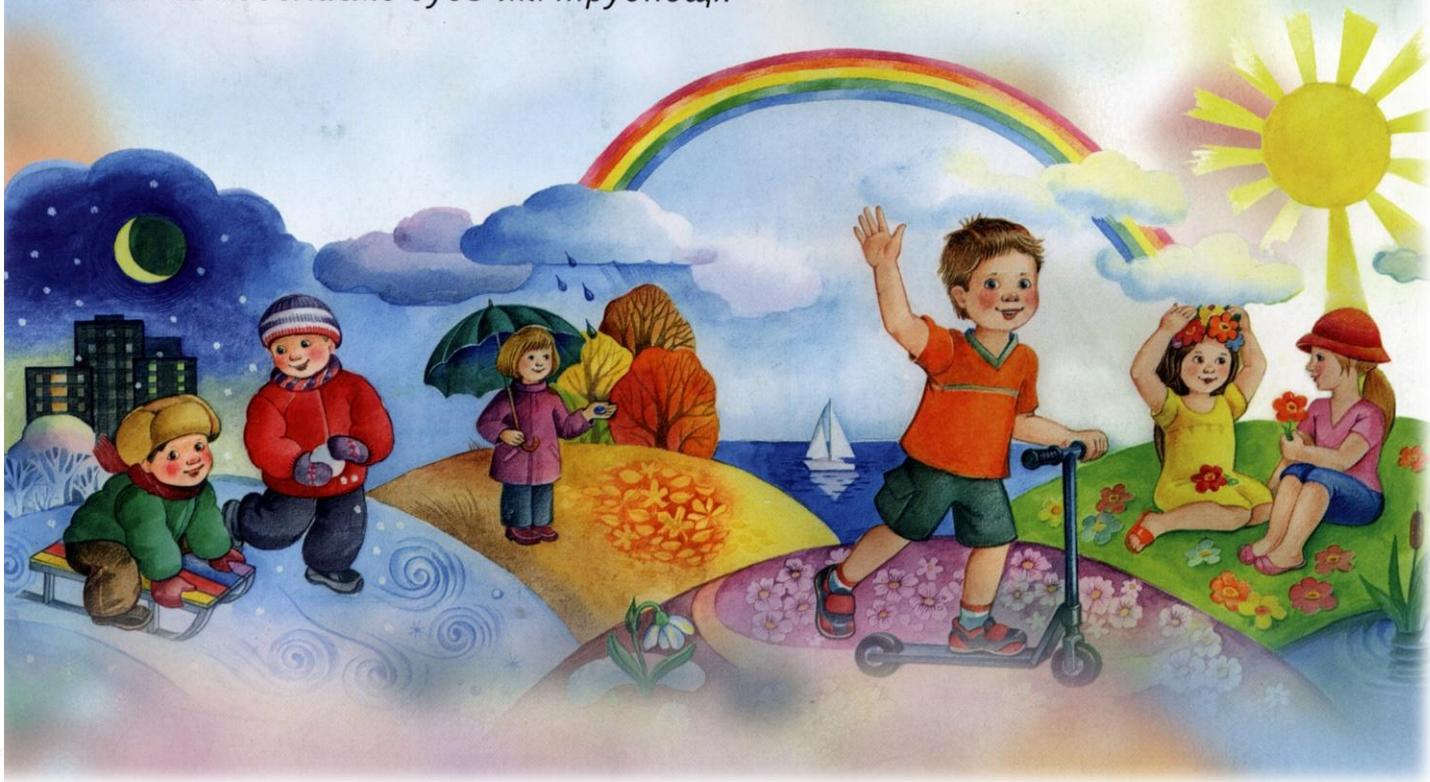
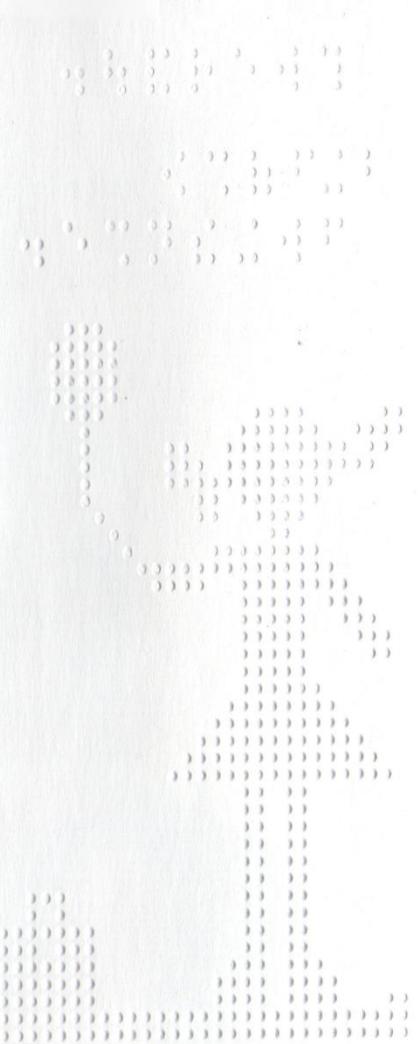

ПОЗНАЙОМСЯ - ДРУГОМ СТАНЬ!

Книга про те, як допомагати людям,
котрі потребують особливої підтримки.
Разом ми подолаємо будь-які труднощі!

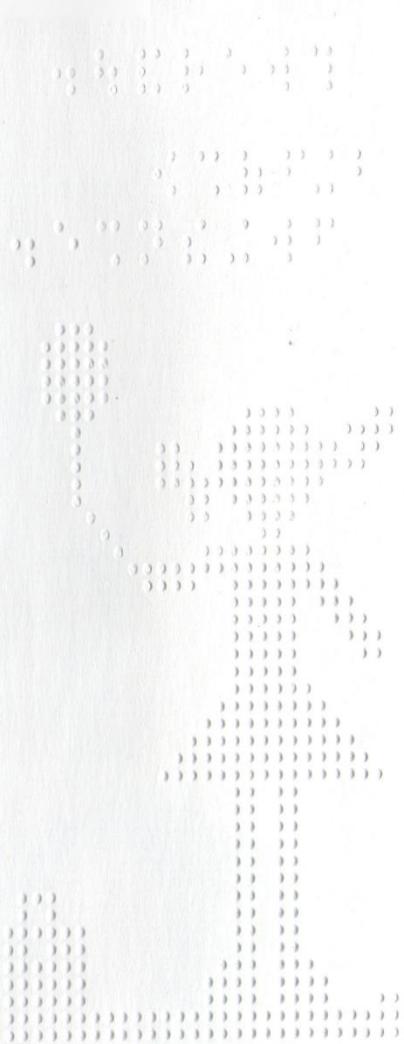
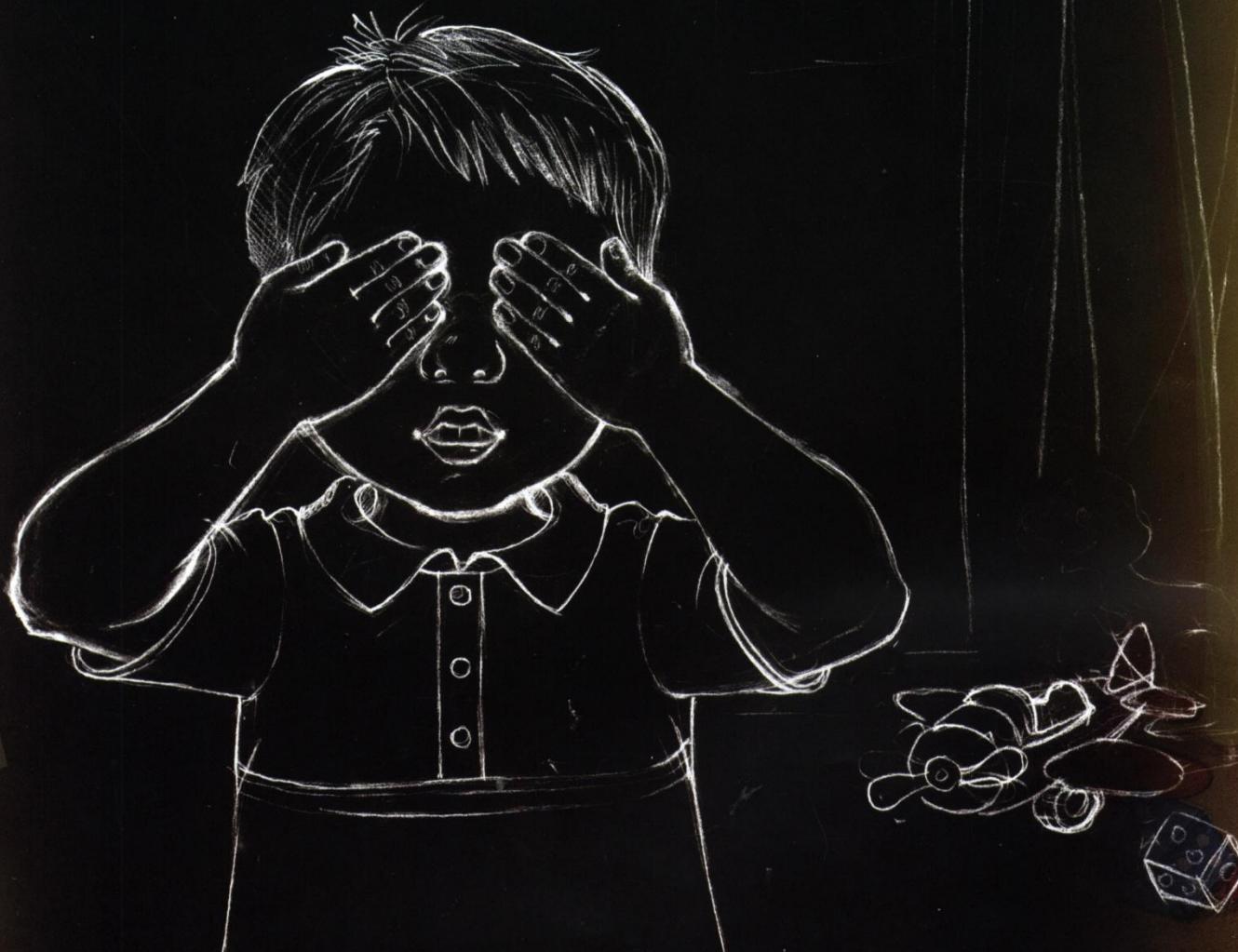
Світ навколо нас прекрасний. Ми бачимо барви квітів.
Ми чуємо спів пташок. Ми бавимося в морських хвилях.
Ми ліпимо сніжки з холодного хрусткого снігу.

Радіти прекрасному світові нам допомагає
вміння бачити, чути, говорити, бігати, стрибати,
торкатися різних речей, відчувати їхній запах...

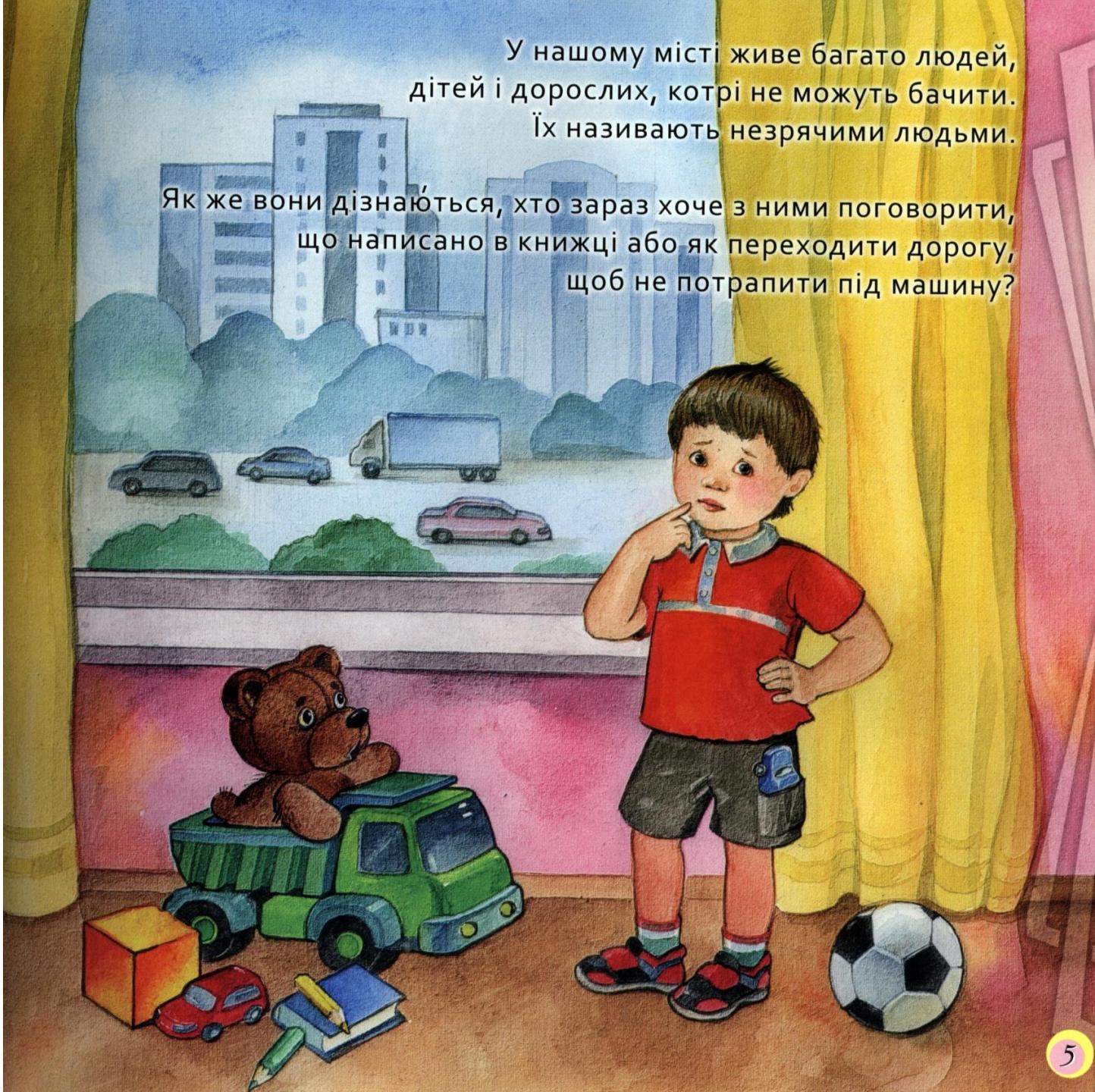

А зараз заплющ очі. Спробував?
Ти раптом опинився в темряві.
Ти не бачиш людей і машин, іграшок і книжок.
Навіть маму і тата неможливо побачити!

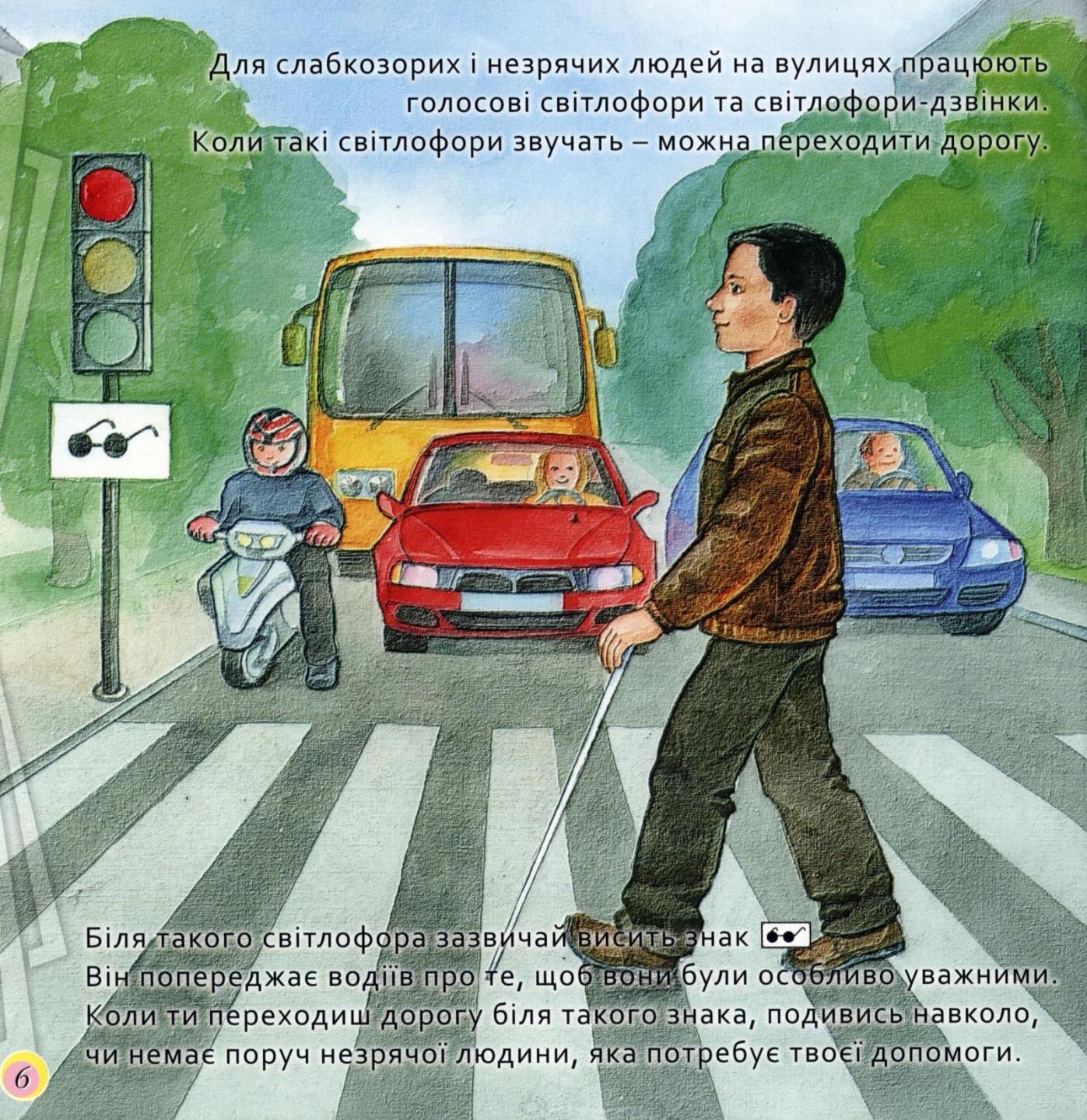

У нашому місті живе багато людей,
дітей і дорослих, котрі не можуть бачити.
Їх називають незрячими людьми.

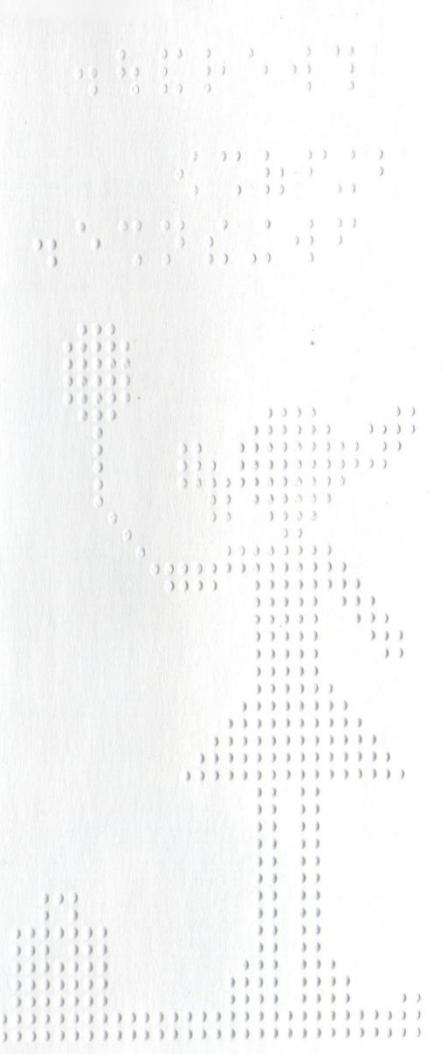
Як же вони дізнаються, хто зараз хоче з ними поговорити,
що написано в книжці або як переходить дорогу,
щоб не потрапити під машину?

Для слабкозорих і незрячих людей на вулицях працюють
голосові світлофори та світлофори-дзвінки.
Коли такі світлофори звучать – можна переходити дорогу.

Біля такого світлофора зазвичай висить знак .
Він попереджає водіїв про те, щоб вони були особливо уважними.
Коли ти переходиш дорогу біля такого знака, подивись навколо,
чи немає поруч незрячої людини, яка потребує твоєї допомоги.

А в метро приємний голос по радіо сповіщає, що
на станцію прибуває електропоїзд.
Це також допомагає незрячим людям.

Коли ти захочеш звернутися
до незрячої людини,
не торкайся її несподівано,
а спочатку назви своє ім'я
та привітайся:
так ти допоможеш своєму
незрячому знайомому
у пізнати і "побачити" тебе.

Для всіх дітей важливо читати книжки.

Для незрячих дітей виготовляють спеціальні книжки.

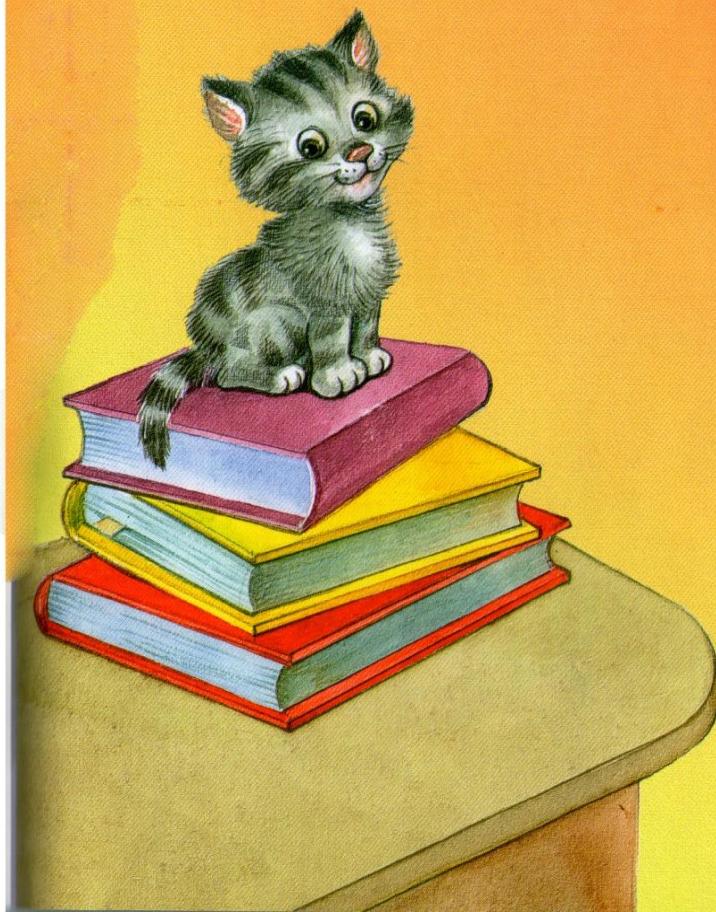
Замість літер у таких книжках – випуклі крапочки,
які можна відчувати пальцями.

Проведи пальцями по білій сторінці!
Відчуваєш випуклі крапочки? Тут написано:
“Привіт! Будьмо друзями!”

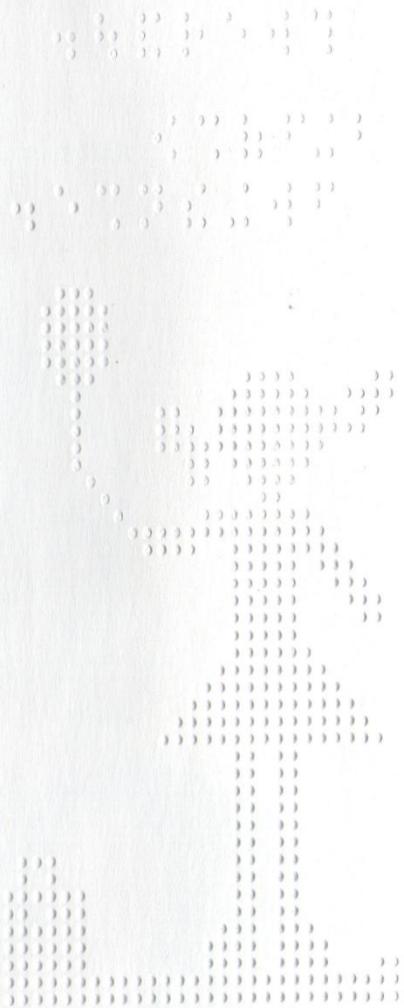
Таким особливим шрифтом
користуються незрячі люди
в усьому світі.

Цим же шрифтом написані
шкільні підручники та інші
книги для незрячих людей.

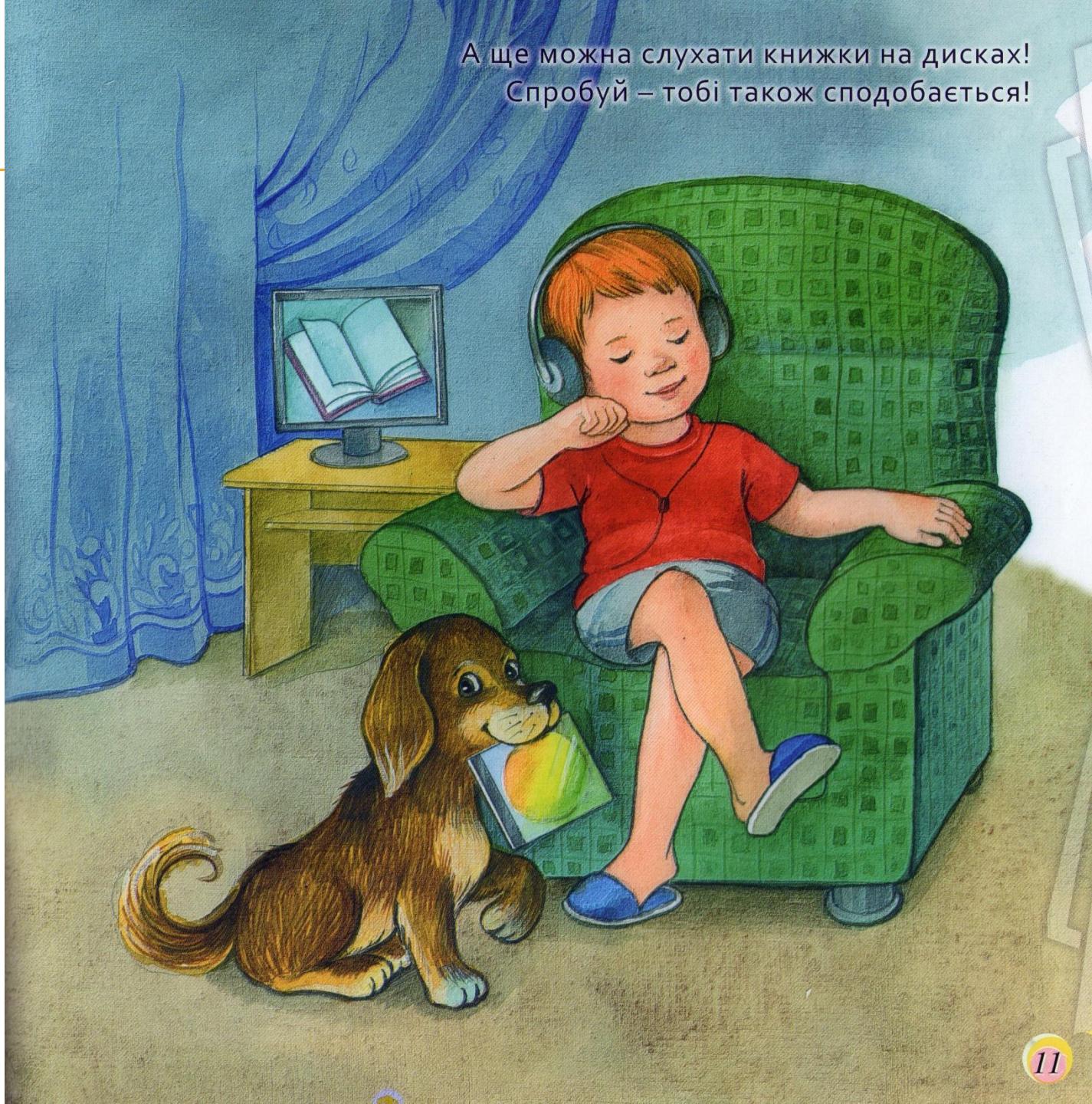

А	І	Т
Б	Ї	У
В	Й	Ф
Г	К	Х
Ґ	Л	Ц
Д	М	Ч
Е	Н	Ш
Є	О	Щ
Ж	П	Ь
З	Р	Ю
И	С	Я

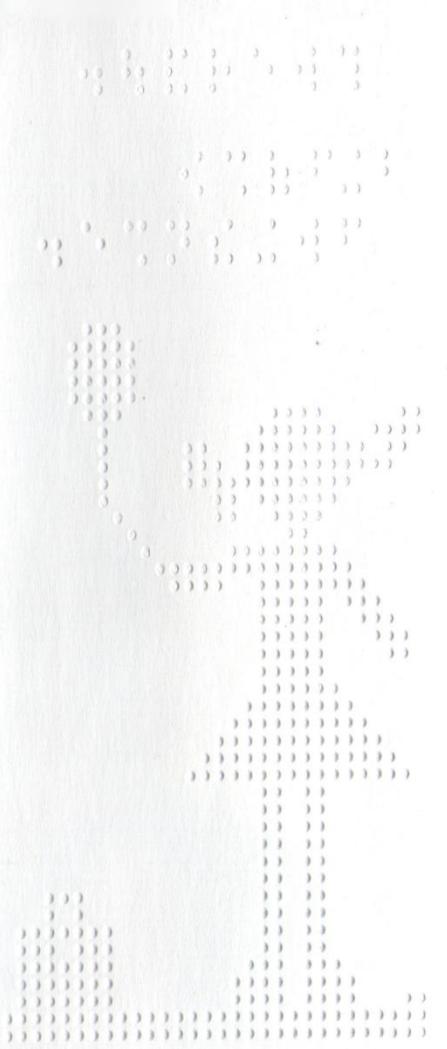
А ще незрячі люди користуються голосовими комп'ютерами:
комп'ютерна програма сама розповідає про все, що з'являється
на дисплеї. Можна слухати, навчатися і працювати!

А ще можна слухати книжки на дисках!
Спробуй – тобі також сподобається!

А як живуть і навчаються люди, які не можуть чути?
Вони можуть читати, але не можуть говорити з нами,
тому що не чують наших відповідей...
Як вони з цим впоруються?

Для людей, що не чують, є спеціальна мова – мова жестів.
Здається, що люди просто махають руками, а насправді
 кожен рух руки означає якесь слово або літеру.
 Так можна говорити і навіть співати!

Багато людей, що погано чують, можуть розуміти те, що їм говорять, за рухами губ. Лише слід пам'ятати, що такій людині важливо бачити твое обличчя – тому не відвертайся, коли говориш, і починай розмову, коли уже повернувся обличчям до свого співбесідника.

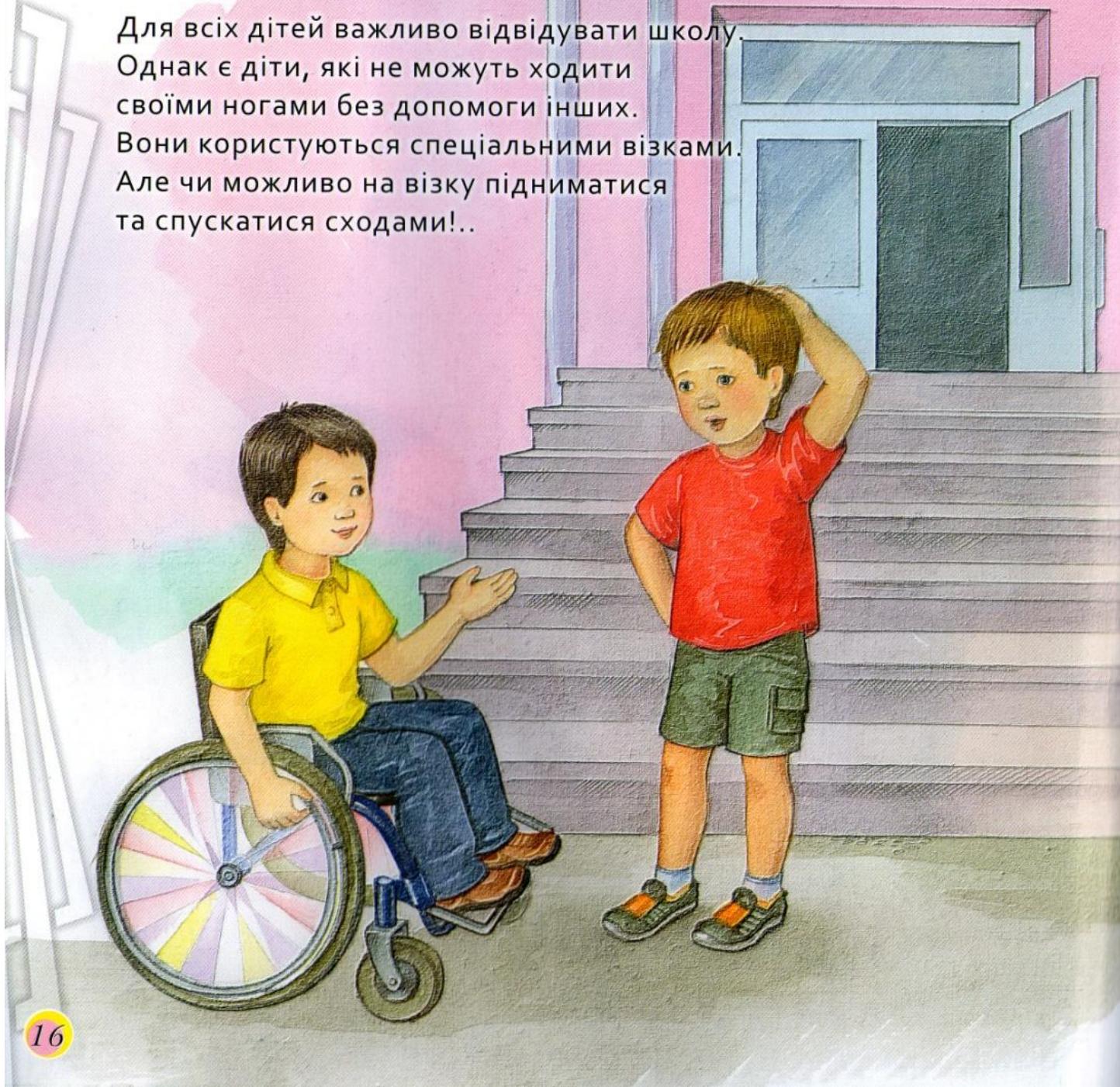
Для телеглядачів, що погано чують, є диктори, які повторюють новини з екранів телевізорів мовою жестів.

А ще їм допомагають титри – написи, що з’являються внизу екрана під час показу фільмів.

Багато людей, що погано чують, носять спеціальний прилад, схожий на маленькі навушники від плеєра. Це слуховий апарат. Тоді їм не потрібна мова жестів – вони можуть чути своїх друзів і спілкуватися з ними.

Для всіх дітей важливо відвідувати школу.
Однак є діти, які не можуть ходити
своїми ногами без допомоги інших.
Вони користуються спеціальними візками.
Але чи можливо на візку підниматися
та спускатися сходами!..

На ґанку деяких шкіл,
магазинів, перукарень, аптек та
інших споруд поряд зі сходами є
невеликі гірки – пандуси.

Вони зроблені для того,
щоб людина на візку
могла оминути сходи
і потрапити, куди їй треба.
А у твоїй школі є гірка-пандус
для дітей, яким потрібен візок?

На візках люди можуть не тільки відвідувати школу, а й грати, танцювати, подорожувати і займатися спортом.

Є навіть міжнародні спортивні змагання, у яких беруть участь спортсмени на візках. Ці змагання називаються параолімпійськими іграми.

А ще для людини, що користується візком, важливо, щоб у приміщенні не було високих поріжків і двері не були надто вузькими, адже тоді візок просто не зможе проїхати!

Якщо ти розмовляєш з людиною у візку, сядь поряд з нею на стілець: тоді вам буде зручніше спілкуватися.

Поговорити з другом — це дуже важливо. Здається,
що тільки найменші діти не вміють розмовляти. Але це не так.
Буває що навіть твої однолітки не вміють говорити
або говорять повільно чи не дуже розбірливо.

А чи можна грати і товаришувати з людиною, яка незрозуміло говорить або взагалі не вміє говорити? Звичайно! Погляд, посмішка, рухи й жести допоможуть зрозуміти один одного, познайомитися і стати друзями.

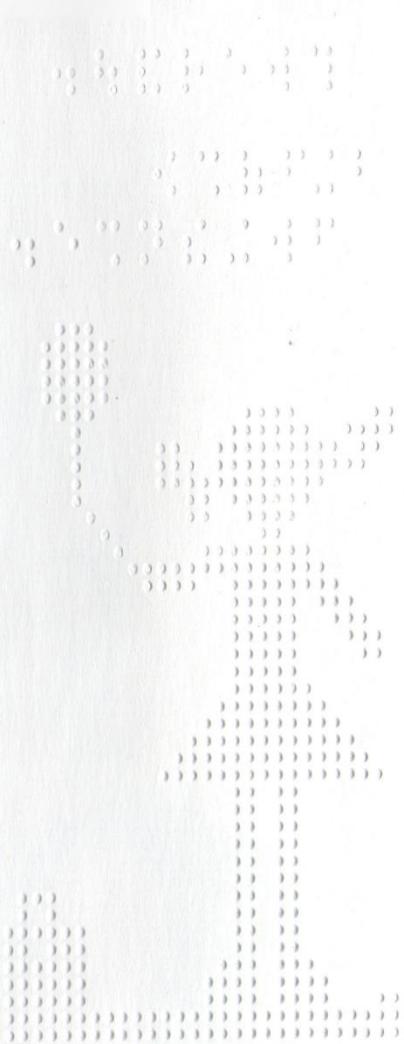
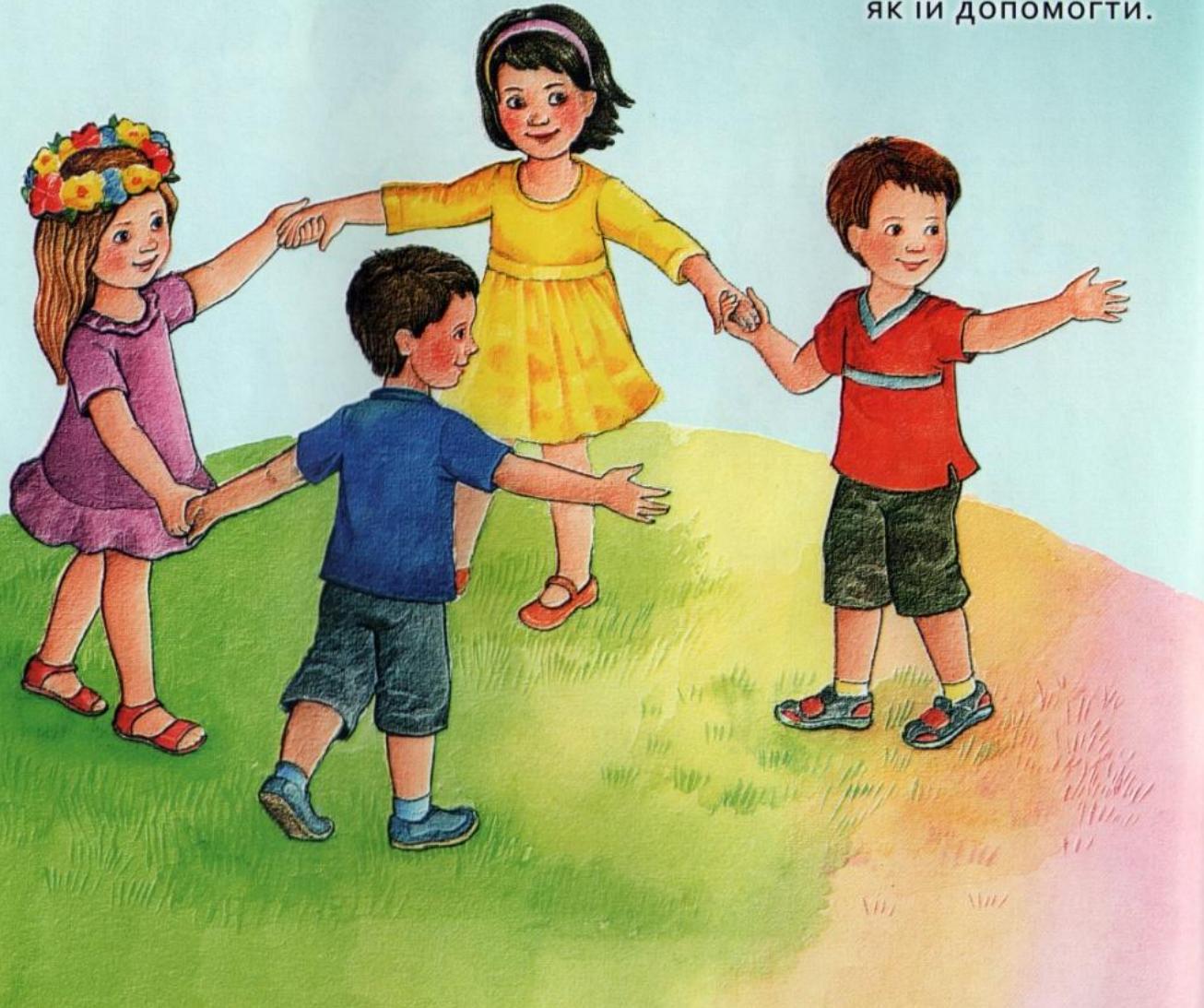

І якщо твоєму другові важко говорити, не підганяй його, дай йому час дібрати слова і висловити свої думки.

Світ навколо нас надзвичайно прекрасний.

Усі хочуть радіти квітам, птахам, морю, небу і друзям.

І якщо одній людині важко бачити, чути, ходити
чи розуміти цей світ, інші люди обов'язково знайдуть,
як їй допомогти.

Для цього є голосові світлофори, мова жестів,
гірки-пандуси, книжки з випуклими літерами і
багато-багато інших речей, що допомагають людям
жити і радіти світові.

Допомагай людям і ти!
Повага і турбота потрібні кожному!

